

18.05.2018 - 01:30, Son Güncelleme: 18.05.2018 - 01:30

AB genişleme zirvesinde Türkiye yok

Avrupa Birliği, dönem başkanı olması nedeniyle Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da 'Batı Balkanlar Zirvesi' düzenledi. Komşu ülkede yapılan genişleme odaklı zirveye Türkiye çağırılmadı. Zirve AB'nin genişlemede Batı Balkanlar ile Türkiye'yi ayırdığının da teyidi oldu.

UZUN süredir Balkan ülkelerini görmezden gelen [Avrupa](#) Birliği, Rusya ve Türkiye'nin bölgedeki etkisinin giderek artmasının da etkisiyle dönem başkanı Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da, 'AB-Batı Balkanlar Zirvesi' düzenledi. Bazı kesimlerin 'tarihi' olarak nitelediği zirvede, 2003'teki Selanik zirvesinde verilen, "Şartları yerine getiren Balkan ülkelerine kapımız açık" mesajının ötesine geçilemedi. Sofya zirvesi, AB'nin genişleme sürecinde Batı Balkanlar ile Türkiye'yi fiilen ayırdığının da teyidi niteliğinde. Toplantı sonrasında düzenlenen basın toplantısında konuşan AB Konseyi Başkanı Donald Tusk, "Batı Balkanlar için AB'den başka bir gelecek göremiyorum" dedi.

ANKARA UYARMIŞTI

Türkiye, Batı Balkanlar ile kendi perspektifinin ayrılmaması konusunda Brüksel'i net şekilde uyarıp bunun tarihsel, jeopolitik ve bugünün siyasi gerçeği açısından yanlış olacağı tezini işlediye de AB tavrında ısrarcı oldu. Gelişen aşamada, kısa vadede somut sonuç elde edilmesi ihtimali pek olmasa da Arnavutluk, Bosna Hersek, Kosova, Makedonya, Karadağ ve Sırbistan ile genişleme odaklı resmi bir zirve toplantısı düzenlenmesi Brüksel'in süreçlere bakışının eskisinden farklı olduğunu net şekilde ortaya koyuyor. Bölge ülkeleri için ayrı zirve düzenlenmesi Batı Balkanlar ve Türkiye'nin süreçlerinin kâğıt üzerinde olmasa da fiilen ayrıldığına teyidi olarak algılanıyor.

TÜRKİYE KAYGISI

Brüksel'in yıllardır düşük düzeyde ilgilendiği Batı Balkanlar'ın AB açısından kıymete binmesinde iki faktör önemli rol oynadı. Bunlardan ilki, 2015'te yaşanan mülteci krizi. Bu kriz sırasında bölgenin AB'nin istikrarı açısından önemi fark edildi. İkinci neden ise Brüksel'in bu bölgede Rusya, Çin ve Türkiye'nin etkisinin yükselmesini görmesi ve bundan rahatsızlık duyması. Batı Balkanlar perspektifini desteklemesine karşın acele adımlara karşı çıkan Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un, "Balkanlar'ın yüzünü Türkiye ve Rusya'ya dönmesini istemiyorum" sözleri AB genelindeki yaklaşımı özetler nitelikte.

TARİH YOK

AB Komisyonu, hazır olan Batı Balkan ülkeleri için tarih telaffuz etmişti. AB Komisyonu Başkanı Jean Claude Juncker, Sırbistan ile Karadağ'ın 2025'te üye olabileceğini belirtmişti. Zirve sonrasında yayımlanan Sofya Bildirisi'nde üyelik için herhangi bir tarih verilmedi.

İSPANYA'DAN KOSOVA'YA TAVIR

Zirveye katılan Batı Balkan ülkeleri arasında Kosova'nın da bulunması ciddi diplomatik sıkıntı yarattı. Beş AB üyesi Kosova'yı tanımıyor. Kosova konusunda en sert çizgiyi izleyen İspanya, zirveye liderler

düzeyinde katılmadı. İspanya Başbakanı Mariano Rajoy, bir gece önce AB liderleri arasında düzenlenen çalışma yemeğine katılsa da zirveye katılmayarak ülkesine döndü. İspanya alt düzeyde temsil edildi. İspanya'nın zirve sonrasında yayımlanan bildiriyi veto etmemesi için de 'Batı Balkan ülkeleri' ifadesi yerine 'Batı Balkan ortakları' ifadesi kullanıldı.

ABD'YE KARŞI ORTAK TUTUM

SOFYA'da yapılan genişleme odaklı zirvede, ticaret ve İran ile nükleer anlaşma bağlamında ABD ile ilişkileri de masaya yatıran Avrupa Birliği liderleri, Washington'a karşı ortak tutum belirledi. Liderler, İran ile anlaşmaya bağlı olduklarını teyit ederken, ticaret konusunda tehdit altında müzakere etmeyecekleri mesajını yinelediler.

AB Konseyi Başkanı Donald Tusk, "İran tam olarak bağlı kalmayı sürdürdüğü sürece AB anlaşmada olacak" dedi. AB liderleri olası bir Amerikan yaptırımına karşı Avrupa çıkarlarının korunmasını sağlayıcı önlemleri belirleme konusunda AB Komisyonu'nu yetkilendirdi.

Trump'ın, çelik ve alüminyum için ek tarife uygulama kararı çerçevesinde tanıdığı muafiyet süresinin dolmasına iki haftadan az süre kala AB, 'tehdit altında müzakere etmeme' tavrını teyit etti.